

NAŠ GLAS

Glasilo Zveze državnih nameščencev za Slovenijo v Ljubljani.

„NAŠ GLAS“ izide vsakega desetega dvajsetega in zadnjega v mesecu.

Celoletna naročnina Din 40'—
Polletna naročnina „ 20'—
Četrletna naročnina „ 10'—

Za inozemstvo je dodati poštino.

— Oglasi po ceniku. —

Uredništvo: Ljubljana, Bohoričeva ulica šte. 12. — Upravništvo: Ljubljana, Vodnikov trg šte. 5/1. — Poštni ček. rač. šte. 11.461.

Treba si zapomniti!

»Činovnički Glasnik« (št. 143 z dne 1. februarja t. l.) piše:

Kadar gre voz v čaršiji ali v političnih strankah navzdol, t. j. ko zahtevajo upniki plačilo in dospejo roki za obveznosti v inozemstvu, se zgame čaršija in milo toži nad državnim proračunom; ali ko začnejo volilci stokati od »dobrot« političnih pretresljajev v deželi, nalože politične stranke, ali boljše rečeno, ko posamezni politiki nimajo kam spraviti kopo svojih in drugih napak, jo nalože brez pomisleka na hrbet državnih uslužbencev.

Mar je bilo samo enkrat, da se poklicani in nepoklicani obregavajo ob nas in da nam v čašo muk prilivajo še kapljo žolja?

Kdo se ne spominja onih prvih let po vojski, ko je tudi največji revček odprl trgovino na najbolj obljuden ulici največjih mest?

Kdo se ne spominja one divje tekme v razkošju!

Kdo se ne spominja barov in kabaretov in šampanjca!

Kdo se ne spominja, kako malo je bilo avtomobilov po vojski, koliko pa jih je bilo do sedaj kupljenih in kdo jih je vse kupil?!

Tedaj pa, ko je prišla prenasičenost, in je produkcija daleč nadkrilila konzum; ko so zapadla plačila v inozemstvu vspretno s padanjem konzuma; tedaj je bil v očeh čaršije grešnik — državni uslužbenec!

Polomov tistih umetnih tvorb, ki so vzkliče za časa inflacije, naj so krivi proračunski izdatki za osebne prejemke!

Ne samo enkrat se je slišal javen protest čaršije proti velikemu proračunu za osebne izdatke. Govorilo se je, da to upropašča gospodarstvo, prešlo se je pa preko notoričnega dejstva, da vpliva bolj od proračuna državnih izdatkov na negotovost zrahljane trgovske ali obrtne hiše nekaj drugega, kar pa ni odvisno od volje države.

Pozabilo se je, da plačajo gotove osebe ali obrati za vse državne davščine komaj po 15—20.000 dinarjev na leto, dočim pa trošijo za šoferja, bencin in popravila po 100.000 dinarjev.

Potem pa vpijejo, da so krivi državni uslužbenci! Tako tudi nekateri naši politiki.

Ko so z neutemeljenimi prepiri in pretresljaji srečno privedli notranjo situacijo do negotovosti in zavozili gospodarski voz brez potrebe v jamo, kar vse je naravna posledica prenatrpanosti z blagom in drugimi proizvodi, se zazdi tudi njim proračun osebnih izdatkov kot nekakšno strašilo.

Ko je bila povodenj, smo bili mi državni uslužbenci po pojmovanju »nadležnih« naenkrat najbogatejši družabni sloj. Pritekli so na pomoč poplavljenecem, toda tako, da so odtrgali zanje kos kruha — **nam lačnim!**

In ko se je sedaj v proračunu pokazal deficit, so nekateri politiki smatrali za pravično, **da se luknja v proračunu zamaši s krpo iz naše kože.**

Mi smo se že naučili, da nas malo cenijo, toda zelo težko se bomo privadili, da bi nas drli žive. Borili se bomo, da preneso odločilni faktorji svojo »pravično« namero na drug objekt!

Vendar bi bilo dobro, naprositi pristojne faktorje, da nam prihranijo takšna ponižanja. Tovarišem v državni službi pa priporočamo,

da si zapomnijo vse te slučaje in da se čimprej vpišejo v svoje strokovne organizacije, ki edine jim morejo zagotoviti minimum za življenje.

Odgovor na „Poslanico hišnih lastnikov Narodni skupščini“.*

Hišni lastniki so izdali na vse poslance Narodne skupščine predstavko, v kateri protestirajo proti ev. podaljšanju stanovanjskega zakona in proti previsokim davkom na hiše in zemljo. Ako bi bil ta dokument podpirt z realnimi dokazi in pisan v dostojni obliki, bi ga ne omenjali. Toda, čujmo, do kakih gorostasnih trditvev se povspenja in kam moli pes taci!

Hišni lastniki slikajo najemnike kot **gospodarsko močnejši element**. Dobesedno trdijo:

Najemniki sicer nimajo hiš, ker jih **nočejo** imeti, zato pa imajo denar, akcije, avtomobile in ves luksuz ter živijo razkošno in razsipno.

Da razsipno živimo! Skromno je število onih žen po raznih zabaviščih in plesiščih, kojih obleke ne bi prekašale svot, ki so si jih hišni lastniki odtegovali od svojih ust in ust svojih otrok, da imajo streho nad glavo in prihranek za dobo, ko bodo nesposobni za delo.

Kar je najžalostnejše: ti bedni lastniki so proglašeni za ekonomično jačje od onih, ki pirujejo vsako noč po raznih plesnih zabavah in zapravljajo tisočake pri kvartah po raznih klubih, čajankah in zakotnih krčmah.

Na vse te pavšalne trditve morejo imeti najemniki le en odgovor. Kjerkoli ima hišni lastnik stranko, ki na zgoraj opisani način razmetuje denar, pa mu ne plačuje zahtevane najemnine, jo naj tira pred pristojno sodišče. Tu ji naj dokaže razsipnost. Najemniki nimajo razloga zavzemati se za take elemente, če eksistirajo. Sodnik pa bo v tem slučaju tudi brez dvoma razsodil v prid hišnemu posestniku.

Torej sodišče naj odloči v sporu za najemnino med hišnim lastnikom in najemnikom po zaslišanju obeh strank. Zakaj ne zahtevajo tega pravico- in resnicoljubni predstavitelji hišnih posestnikov? Zakaj se bojijo sodnijskega pravdoreka oni, ki se predstavljajo v spomenici za nedolžne žrtve razmer, postavljajo pa istočasno sledečo zahtevo:

»Da se nezasedena poslopja, odnosno stanovanja in lokali oproščajo davka, dokler se ne zasedejo.«

Ha! Že iz te same zahteve spoznamo krivičnost hišnih posestnikov, ki bi najraje prevalili vse dajatve na ekonomično slabotnejše kroge. Radi brezštevilnih sodnijskih odgovorov se bodo izpraznila mnoga stanovanja, ker ljudje ne bodo mogli plačevati previsokih najemnin. Marsikatera družina se bo razdružila ali se do skrajnosti utesnila, da se preživi. V dobi stanovanjske bede, kjer je danes že vsak kotiček zaseden, bodo stala po mnenju teh gospodov stanovanja prazna in davka prosta tam, kjer bodo

* Članek »Društva stanovanjskih najemnikov v Mariboru« nam je poslala za objavo naša »Zveza«.

Ta pa ni bosa.. Ali zgodba o projektu.

Zadnjič so v ministrstvu za... onga sklicali anketo strokovnjakov iz širne očetnjave. Šlo je za zakon o... (ne vem več, ali je bil to »zakon o pobijanju korupcije« ali »zakon o umnem pridelovanju čevpčičev in različcev«).

Ko prične ministrski referent brati osnutek, se po petem paragrafu dvigne delegat iz province, češ »ta projekat smo že predlaskim zavrgli, ta mi pravi.« Bogme, istina — pa sluga brž po pravega. Ko spet načelnik (ali morda celo g. direktor sam) pride do 10. paragrafa, dvigne se spet drug prečanski nergač, češ, »tudi ta projekat ni pravi, lani smo ga odklonili.« In na zadnje so res našli pravega, tistega, ki ga je referent sam izdelal. Kako naj bi se revež spoznal, saj je bil ta od leta 1921. že njegov šest.

No, sprejeli so ga, vsem je bil po godu in celo ministru je bil všeč. Zdaj pa pride dramatični razplet: ravno je njegova ekscelenca pomočila pero v tintnik, pa vlada demisionira. In po pravilu; kriza je, v krizi se ne dela — je šel po poti svojih peterih bratov in predhodnikov tudi ta šest, skoraj že sprejeti projekt.

Nič zato! Nič jeze, nič ogorčenja. Morda že pred 1. aprilom dobimo sedmi osnutek zakona o... onem, saj je nekaj kredita »za izradu zakonskih projekta« še na razpolago. Od prvega do šestega se pa načrt zakona itak ni dosti spremenil: za dva ali tri paragrafe...

To pa dokazuje, da prvi le ni bil zadostj dober in da vikši, ki vižajo in regirajo to ubog(ljiv)u rajo, neprenehoma bde in skrbe za njen blagor.

N. Erga.

zahtevali lastniki za nje nedosežne cene. Kaj bo posledica tega?

Hišni lastnik, ki je kolikor toliko odvisen od najemnine hiše, bo pri zmernih cenah imel vse prostore zasedene ter bo plačeval davke od sprejete najemnine. Hišni magnati pa, ki jim je najemnina postranska stvar, bodo imeli pri pomanjkanju stanovanj prazne hiše, ako ne najdejo strank, ki bi jim plačevale vsako ceno, naj bi bili oproščeni vseh dajatev. Iz tega vidimo, kako hočejo baš gospodarsko najjačji prevaliti vsa davčna bremena na ekonomično slabotnejše hišne lastnike in na stranke.

Sicer pa si pogledimo zadevo še iz druge strani.

Pred nami leži statistični izvleček, iz katerega razvidimo, kako so se zvišavali dohodki hiš v Mariboru po obratu.

V 15 primerih najrazličnejših hiš v najrazličnejših ulicah mesta so se povečali dohodki:

v 1 primeru na okroglo 12 kratni	
v 1 primeru 14 ..	
v 3 primerih 15 ..	
v 1 primeru 19 ..	
v 3 primerih 20 ..	
v 1 primeru 21 ..	
v 1 primeru 24 ..	
v 2 primerih 25 ..	
v 1 primeru 31 ..	
v 1 primeru celo 40 ..	

t. j. povprečno na 21-kratni iznos iz leta 1919. Posneli smo te podatke po točnih uradnih virih od preobrata do konca l. 1926. Iz tega sledi, da so znašali ob koncu l. 1926 dohodki hiš v Mariboru že povprečno nad polovico zlate paritete. Z zvišanjem najemnin, ki jih diktirajo strankam hišni lastniki s 1. majem t. l., pa presegajo dohodki hiš 40-kratni iznos iz l. 1919 t. j. zlato pariteto.

To so dejstva, ki jih kaže statistika. Gospodje hišni posestniki, ki ste obljubljali nekoč, da boste vsakega navijalca stanarine, ki se bo povzpel v svojih zahtevah nad zlato pariteto, sodnijsko zasledovali, kje ste? Še obstojajo povsod društva hišnih posestnikov. Toda niti enega slučaja ne poznamo, da bi bilo kako društvo posredovalo pri sodnji. Poznamo pa primere, ko je hišni lastnik — odvetnik — zvišal držav. uradniku brez lastnega premoženja stanarino od 50 predvojnih kron na 2000 Din t. j. na štirikratno zlato pariteto! Poznamo primere, ko zahtevajo hišni lastniki dve in večkratno zlato pariteto, toda intervencije ni!

Značilno pri tem je, da zahtevajo take svote baš kapitalisti med lastniki. Posestniki, ki čutijo sami na lastni koži težo razmer, navadno ne odirajo. S takimi se stranka običajno lahko pogodi; gorje pa najemnikom v hišah oderuške kapitalistične internacionale!

Proti tej so najemniki že sedaj v dobi zaščite brez moči. Njih obljube so pleve, ki jih odnese vsaka sapica. Zato morajo najemniki zahtevati, da se stanovanjska zaščita poostri tako dolgo, da bo mogel tudi najemnik izbirati med stanovanji.

Upajmo, da bodo merodajni faktorji vpoštevali navedene razloge ter v državnem interesu ukrenili potrebno, da ne pride do nezaželjenih dogodkov. Baš lastniki kapitalisti ovirajo rešitev stanovanjskega vprašanja, kar kaže zadosti jasno zgoraj omenjena spomenica in naravnost neznojni pritisk, ki ga proizvajajo s sodnijskimi odpovedmi.

Fr. Rojec:

Nevzdržne razmere.

IV.

Letos obhajamo desetletnico ujedinenja Srbov, Hrvatov in Slovencev v eno skupno državo. Toda bilanca tega ujedinenja in skupnega desetletnega vladanja je prežalostna, ker je pri nas povsod preveč strankarske zagrizenosti in sebičnosti, a premalo pravega razumevanja za koristi, čast in bodočnost države in naroda. Imamo sicer jako drag parlament, ali dnevna poročila nam javljajo, kako se tam pripravajo naši poslanci in kako pre-

hajajo strankarske vlade iz krize v krizo, malo pa čujemo o tamkajšnjem delovanju za blagor države in naroda. Zato postaja naše ljudstvo vedno bolj apatično za vse stranke in meče vse v en koš, češ, saj so vse enake. Vendar pa še hodi ob volitvah na volišča in voli one, od katerih čuti večji pritisk in pričakuje več osebnih koristi od njih.

Priživotarili smo v deseto leto, odkar imamo skupno državo. Visoko bi se bili lahko dvignili v tem času v splošnem blagostanju in ugledu, ako bi bili imeli za ministrske predsednike moške, kakor je češkoslovaški Masaryk in njegovi ministrski pomočniki. Lahko bi bila naša država pod vodstvom takih vzornih mož najdičnejša država v Evropi, tako pa je zdaj taka, kakršno so naredili naši nerazsodni in brezvestni političarji. Najžalostnejše in najstrašnejše pa je za nas to, da smo tako bogati na korupcijskih aferah in da se od izvestnih strani korupcija še vedno zagovarja in ščiti. To je rak-rana na našem državnem organizmu in dolžnost vsakega poštenega jugoslovanskega državljanja je, da z vsemi svojimi močmi dela za njeno korenito iztrebljenje. Stranika, ki se z vso odločenostjo ne bori zoper korupcijo in jo še brani, ni poštena stranka in mora s korupcijo vred izginiti iz naše države. Temeljito pa je treba poučiti tudi naše ljudstvo, da bo v bodočnosti vedelo, komu naj zaupa svoje glasove in da bo samo zahtevalo obračun od svojih poslancev, ako ne bodo pošteno izvrševali svojih poslanskih dolžnosti.

Najboljši dokaz naših nezdravih političnih razmer je naš vsakoletni državni proračun in vedno iskanje posojila v inozemstvu. Kam zabredemo, ako bo šlo tako naprej! Država se mora vzdrževati iz lastnih sredstev in če se vzdržujejo druge revnejše, se mora tudi naša. Vedna posojila jo uničijo. Nepristransko se morajo znižati izdatki in zvišati dohodki tam, kjer se to lahko izvede. Nasvetov je bilo že dovolj izrečenih. Naši državni krmilari naj primerno in pravično skrčijo previsoke in nezasluzene dohodke v svojih vrstah in naj odstranijo iz države vsako korupcijo in strankarsko razsipavanje. Potem pa se bodo v proračunu lahko izkazali namesto primanjkljajev lepi prebitki. Ali pri nas hočejo že nekaj let kriti take primanjkljaje z reduciranjem najnižjih in najsiromašnejših državnih nameščencev ter z zniževanjem njihovih že tako mnogo prepričanih službenih prejemkov.

Pred kratkim smo čuli, da je vladni zastopnik odklonil opustitev določbe za prevedbo poduradnikov in služiteljev v dnevničarje z izgovorom, da se morajo na ta način začeti zniževati ogromni stroški za pokojnine. Tako naj torej tudi pokojninske izdatke »reguli-

sajo« najbednejši državni uslužbenci! Ali bi ne bilo umestnejše in pravičnejše, odpraviti nepravilne pokojnine ministrov, ki niso nikakoli državni nameščenci, da se po upokojitvi oz. odsložitvi vrnejo k svojim prejšnjim poklicnim poslom in se ni bati, da bi kateri trpel pomanjkanje, ako se poprime dela, ki se ga je kot minister morda že odvadil.

Naši državni krmilari naj si vzemo za vzgled in posnemanje našega prvega jugoslovanskega kralja Petra, ki je šel med svetovno vojno v strelski jarek k preprostim vojakom, jih navduševal in se boril z njimi za domovino. Rekel jim je: »Odvezujem vas prisege, ki ste jo prisegli meni, a opominjam vas na dolžnosti, ki jih dolgujete obrambi ogrožene domovine in naroda!« Vse vojake je ta vladarjeva požrtvovalnost tako ohrabrila, da niso več mislili nase, ampak so se dalje borili kot levi za domovino. V nevarnosti je zdaj tudi naša skupna domovina vsled vedno večjih dolgov in vsled notranjih strankarskih preprirov. Dolžnost naših državnih krmilarjev je, da se vsaj nekoliko žrtvujejo po vzgledu svojega velikega prvega kralja Osvoboditelja in v ta namen primerno »regulisajo« tudi svoje dohodke v korist države in naroda. Treba pa je tudi po željah in čuvstvih vseh dobrih in poštenih državljanov dati možnost vsem poslanskim skupinam, da sodelujejo v vladi, ker imajo vse pravico za to. Vsi strankarski privilegiji se morajo odpraviti in nad vsemi državljanji po vsej državi morajo zavladati red, enakopravnost in pravičnost. To je pravi zmisel in končni smoter našega ujedinenja in šele po izpolnitvi teh pogojev postane lahko tudi naša država močna, srečna in ugledna.

Gospodom

nudi krasne površnike in obleke

Fran Lukić, Ljubljana

Stritarjeva ulica.

Najfinejši izdelek ob najnižji ceni.

Iz zapiskov naše Zveze.

Na 5. odborovi seji dne 5. januarja 1928 (pred občnim zborom 8. januarja 1928) je bilo sklenjeno: 1.) da se pozove Glavni Savez k izvedbi določb statuta glede reorganizacije ostalih pokrajinskih Zvez; 2.) da se udeleži Zveza po svojem tajniku g. J. Bekšu občnega zbora pit. uradništva v Celju dne 6. januarja 1928; 3.) da se Glavni Savez pozove, da skliče v januarju plenarno konferenco; 4.) da se osvoji po g. dr. Ogrinu poslana resolucija za občni zbor dne 8. januarja 1928; 5.) da se na strokovne svete pismeno po-

Ameriški milijonarji.

Pred nekaj leti so praznovali v New Yorku stoletnico znamenite »Pete avenije«. Njena zgodovina je tesno združena z razvojem ameriške denarne aristokracije, ki nosi naziv »zgornjih štiri-sto«. Ob času, ko je »peta« šele nastajala, pred sto leti, tudi v Ameriki še nisi mogel kar čez noč postati milijonar in kdor je to bil, je bil pravi aristokrat.

Dočim je Broadway cesta bančnih zavodov, trustov in pisarn multimilijonarjev, je bila peta avenija cesta zasebnih dvorcev milijonarskih bogatinov in je to še ostala. Nebotičniki bank in delniški družb polagoma prodirajo tudi v to plemenitaško peto avenijo, toda nekaj multimilijonarjev se še trdno drži v svojih palačah. Moderno je in priča o posebno dobrem okusu, če imaš ob peti aveniji svojo zasebno hišo. Svet je tu tako neznansko drag, da bi tla lahko s cekini tlakovali. In na takem kraju, zraven nebopraske s štiridesetimi nadstropji, mora imeti človek svojo lastno hišo v dve nadstropji, čisto sam zase.

V petdesetih letih prošlega stoletja sta ležala nasproti sedanjega centralnega parka dva velika prazna prostora. Lastnik teh dveh zemljišč ju je nekega dne ponudil svojemu prijatelju, ki je trgoval s tobakom, za tri tisoč smotk. Tobačni kupec

mu je smehljaje se dejal: »Kaj mislite, da se ne morem drugače iznebiti svojih smotk?«

Dandanes je vsak kvadratni meter tega prostora premoženje zase. Rodbina Astoriev se ima zahvaliti za svoje bogastvo predvsem svojemu dedu, ki je kupil ob reki East River veliko sipino. Plačal je za njo deset tisoč dolarjev... Zdaj stoji na tej sipini mesto Brooklyn, newyorško predmestje, ki šteje dva milijona prebivalcev...

Polaganje prvega prekooceanskega kabla v petdesetih letih so proslavili z velikansko plesno svečanostjo, kjer se je zbrala vsa tedanja newyorška »aristokracija«. Krojači v New Yorku so se že več tednov pred plesom branili novih naročil za obleke. »Dragocenosti, svila, čipke — vse je prepravljal trepetajoči odsvit plinskih svetilk. Vonj dišav in cvetlic... Edinstven prikaz...« so pisali tedanji poročevalci.

Obenem s ceno sveta na peti aveniji so se pa tudi spremenili pojmi o blesku in razkošju. Ta kabelski ples je bil v primeri s slavnim Bradley-Martinovim plesom, ki se je vršil v devetdesetih letih v hotelu Waldorf-Astoria, pravi malomestni plesni venček. Saj so samó šaljiva kotiljonska plesna darilca več veljala nego cel »kabelski ples«. Z dragocenostmi tega plesa bi bilo mogoče napolniti celo vrsto draguljarskih prodajaln...

Od tedaj je preteklo trideset let in merilo se je spet bistveno spremenilo. »Waldorf - Astoria« (ustanovitelj rodbine sedanjih Astoriev, praded Joh. Astor je bil doma iz vasi Waldorf pri Heidelbergu na Badenskem in je nazval svoj hotel po svoji rojstni vasi) je bil v tistih časih največji in najelegančnejši hotel vsega sveta. Pozneje so zrastle v New Yorku novi hotelski velikani, ki ga popolnoma zakrijejo: »Plaza«, »Biltmore«, »Pennsylvania«, »Commodore« so razkošnejši in vsi znatno večji... Tudi merilo razkošja je postalo drugačno in razkošje samo se je spremenilo. Lastne jahte in lastni aeroplani, svoj lasten časopis... to vse spada dandanes k pojmu multimilijonarskega luksusa...

Najboljšo satiro na teh zgornjih »400« vsebuje menda roman Uptona Sinclairja »Metropolis«. S tem romanom je zvezana velikanska senzacija.

Ko se je razvedelo, da piše Sinclair roman iz življenja »400«, je izšla v newyorških listih sledeča vest z debelo tiskanim naslovom: »Upton Sinclair v lakajski livrji«. Služabniki v Vanderbiltovi vili »The Breakers« v Newportu so ga razkrinkali, ko si je zapisoval v beležnico. Avtorja »Džungle« so takoj odpustili iz službe...

Sinclair je izjavil, da je to laž, vendar je ameriško občinstvo še naprej verjelo, da mora biti nekaj resnice na tem — in to je bila najboljša reklama za knjigo, ki bi se je bil le mogel kdo

vabi vse organizacije; 6.) da se računski zaključki in proračuni se pred vsakim občnim zborom objavijo v »Našem Glasu«; 7.) da se opozori Glavni Savez, da je plenarna seja neodložljiva in da se mora na vsak način vršiti v januarju t. l.; 8.) da sestavi resolucije za občni zbor 8. januarja g. dr. Stegenšek; 9.) da mora dnevni red vsakega občnega zbora sestaviti ter tajniško poročilo odobriti odbor in 10.) da ostane odbor pri prejšnji kandidadni listi, t. j. pri kandidaturi sedanjih odbornikov.

ZAPISNIK

1. odborove seje z dne 13. januarja 1928.

Gosp. Svetek otvori kot najstarejši odbornik odobrovo sejo.

S prvo volitvijo izvoljeni I. načelnik g. dr. Ferjančič se zahvali za izvolitev. Pri drugi volitvi je bil izvoljen g. dr. M. Paternoster za I. načelnika. Izvolitev ostalih funkcionarjev smo že sporočili.

Za potovanja v Zvezinem interesu se določi v območju ljubljanske in mariborske oblasti dnevnic po 100 Din brez prenočišča in dnevnic po 150 Din s prenočiščem. Za potovanja izven Slovenije se določi dnevnic 250 Din ter povračilo polovične vožnje za II. razred brzovlaka.

Da se odbor kolikor mogoče izogne vsem nadaljnjim krizam, predlaga gosp. dr. Ferjančič, da se za odobrenje važnih Zvezinih rešitev osnuje nekak posvetovalni odsek. Gosp. dir. Hočevnar predlaga, naj bi se optiral v ta odsek poleg glavnih funkcionarjev (načelnik, tajnik in blagajnik) še g. dr. Ferjančič. Oba predloga se soglasno sprejmeta.

Gosp. Zupanc želi v daljšem izvajanju, naj novi odbor čimprej izvrši sklepe občnega zbora ter predvsem protestira proti 6% prispevku za pokojninski fond, proti nameravanemu 4% prispevku za bolniško zavarovanje, in proti nameravanemu 15% zmanjšanju draginskih doklad. Enako naj se Zveza zavzame za brezplačno lečenje državnih nameščencev v samoupravnih bolnišah.

Tajnik Bekš sproži vprašanje »Uradniškega doma« v Ljubljani ter prosi, da bi odbor glede akcije za postavitev tega doma končno zavzel svoje stališče. Na predlog gosp. Skulja pa se ta točka predloži na eno prihodnjih odborovih sej. (Dalje prih.)

Iz strokovnih organizacij.

DAVČNI URADNIKI.

Občni zbor Udruženja poreskih činovnika, sekcija Ljubljana, se je vršil v nedeljo dne 11. t. m. v Celju. Zbora se je udeležilo 68 delegatov iz vseh krajev Slovenije, ki so zastopali 141 članov.

Občni zbor je otvoril predsednik g. Stanko Ribnikar, ki se je predvsem spomnil v pretečenem letu umrlih tovarišev gg. Gostiše, Praprotnika, Pirca, Križmana in Stablja. Nato je konstatiral razveseljivo dejstvo, da je sekcija davčnih uradnikov Slovenije brzkone edina organizacija, v kateri so organizirani prav vsi davčni uradniki, ter podal nato izčrpno poročilo o delovanju sekcije v pretečenem letu.

izmisli: proučevanje zasebnega življenja »400« prav »na licu mesta« in z lastnimi očmi!

Newport je intimno poletno bivališče multimilijonarjev. Tam se noben navaden zemljan ne more naseliti. Ne da bi to kak zakon prepovedoval, temveč zato, ker so Vanderbilti, Gouldi, Astorji, Schwabi, Rockefellerji in drugi pokupili tam vse hiše in vso nezazidano zemljo in torej brez njihovega dovoljenja tam nihče prebivati ne more.

Nekateri od njih, kakor n. pr. Carnegie, znani pacifist in kulturni meceni, in Ford, avtomobilski kralj, sta priprosta in živita brez posebnega razkošja, drugi se pa obdajajo z bleskom arabskih pravljic.

V zadnjem času se luksuz skriva po palačah in jahtah; skrbno se ogibajo, da bi ga javno razkazovali. Celo avtomobili z velikimi brušenimi stekli niso več v modi; šipe so postale manjše, voz je znotraj bolj temen in prevleke niso več presvetle — zakaj kamenje se je navadilo, da je razbijalo ta velika stekla, če so se mogotci vozili mimo ljudi, ki jim klopi po drevoredih služijo mesto postelje...

V Newportu so multimilijonarji sami med seboj, doma, in o njihovem življenju tam listi le malo poročajo: saj so tudi listi njihova last...

(Dalje prihodnjih.)

Po izčrpnem referatu tajnikovem sta poročala blaganjik in nadzorni odbor. Z zadovoljstvom smo ugotovili, da sekcija ni držala križem rok, temveč je uporabila vse sile za dobrobit svojih članov.

Po absolutoriju, katerega je po kratki debati izrekel občni zbor članom uprave, so se izvršile volitve novega odbora, ki se je po končanem občnem zboru konstituiral tako - le:

Predsednik: Joža Bekš, I. podpredsednik: Stanko Ribnikar, II. podpredsednik: Jernej Videnšek, I. tajnik: Ivan Mešek, II. tajnik: Viko Koritnik, blagajnik: Janko Jan, člani: Mijo Fajt, Avgust Madile, Joža Klemenčič, Franjo Strekelj; nadzorni odbor pa: Franjo Starin, Makso Merčun in Ludovik Avšič.

Med skrutinijem so se obravnavali predlogi, ki so jih stavili deloma člani, deloma pa uprava. Prišlo je do važnih sklepov zlasti glede pogrebnega sklada, v katerega naj se sprejmejo tudi davčni izterjevalci in oni tovariši, ki so že prekoračili 50. leto, kar pa bo moral odobriti še akcijski odbor društev, ki so včlanjena v pogrebni skladu. Več predlogov se je tikalo vprašanja glede zboljšanja materialnega in moralnega položaja davčnih uradnikov. Novi upravi je bilo naročeno, naj v tem pogledu vse potrebno ukrene. Pozdraviti je treba soglasen sklep, s katerim je občni zbor ugodil prošnji Zveze državnih nameščencev, naj člani sekcije od 1. marca t. l. dalje prispevajo na mesec po en dinar za gradbeni sklad »Doma« državnih nameščencev, katerega namerava Zveza postaviti v Ljubljani. V tem domu bodo imele svoje prostore razne organizacije državnih nameščencev, nastanjen bo v njem konvikti predvsem za sinove državnih nameščencev z dežele itd.

Samo za en dinar se torej zviša članarina članov sekcije. S tem činom so davčni uradniki dokazali, da pojmujejo in polagajo mnogo važnosti za skupne interese državnih nameščencev.

V svojem zaključnem govoru je novoizvoljeni predsednik g. Bekš obljubil, da bo skušal vzdržati organizacijo še dalje na sedanji višini ter je apeliral na iskreno podporo vseh tovarišev v odboru.

Regulacija plač v Nemčiji.

V Nemčiji so bile plače poslednji pot regulirane v letu 1921. Ne glede na rastočo draginjo se državnim nameščencem ni pomagalo drugače, kot parkrat s posebnimi dokladami, odnosno s trinajsto plačo. 10. svečana 1927 je zagotovil finančni minister dr. Koller, da bo izpolnil dano obljubo. 2. julija je bilo sporočeno, da bo predložen v avgustu ali v septembru zakonski načrt o regulaciji službenih prejemkov vseh državnih nameščencev. 11. septembra je bil ta načrt objavljen. Po tem načrtu so nižjim nameščencem prejemki povišani za 33%, povprečno za 25%. Srednjim nameščencem so se pobojšale plače za 21%, a najvišjim za 18%. Po »Čin. Gl.« objavljamo pregled novih prejemkov. Pripomnimo naj še, da velja 1 marka naših 13.50 Din.

Tabela A.

Plače, ki se postopno povečavajo:		
Grupa I. (Min. svetnik)	8.400	do 12.600 mark
" II. a. (fin. uradn.)	5.400	" 9.600 "
" II. b. (profesorji)	4.800	" 7.800 "
" III. a. (")	4.500	" 7.800 "
" III. b. (")	4.000	" 7.000 "
" IV. a. (učitelji)	3.000	" 5.700 "
" IV. b. (")	2.800	" 5.000 "
" IV. c. (")	2.800	" 4.200 "
" V. a. (")	2.800	" 4.200 "
" V. b. (")	2.300	" 4.200 "
" VI. (")	2.200	" 3.500 "
" VII. (sekretarji)	3.350	" 3.400 "
" VIII. a. (")	2.000	" 2.700 "
" VIII. b. (poštni ur.)	1.700	" 2.700 "
" IX. (")	1.700	" 2.600 "
" X. (ekspeditorji)	1.600	" 2.400 "
" XI. (")	1.500	" 2.200 "
" XII. (pismonoše)	1.500	" 2.100 "

Najvišjo plačo se doseže po 20. službenih letih.

Tabela B.

Stalne plače visokih funkcionarjev:		
Grupa 1. (kancelar)		45.000 mark
" 2. (minister)		36.000 "
" 3. (drž. podsekretar)		24.000 "
" 4. (ambasador)		19.000 "
" 5. (direkt. min.)		18.000 "
" 6. (")		17.000 "
" 7. (zastop. min.)		16.000 "

Ženske uradnice prejemajo za 10% manjše plače kot njih kolegi moški, ki so v isti grupi.

Dokladi: Poleg osnovne plače po gorjni lestvici dobivajo nameščenci še specialne doklade in sicer:

1. Doklado za stanovanje, ki varira med 146 in 2520 Mk po grupi in kraju službovanja;
2. Za Berlin specialni dodatek 5%;
3. družinsko doklado 20. mesečno za vsakega otroka do 21. leta. Sedaj je ta dodatek izenačen; prej je bil progresiven po starosti otrok od 18. do 22. leta.

Penzije so proporcionalno povečane kot prejemki aktivnih.

Lestvica vojaških plač ima 21 grup. Poročnik dobiva 2400 do 4000 Mk, kapetan 4800 do 6900 Mk, major 7700 do 8400, podpolkovnik, kapetan fregate, 9000 Mk itd. General in admiral dobivata po 24.000 Mk. Tudi ti nameščenci dobivajo slične doklade kot aktivni civilni uradniki.

Karakterističen je protest kapitalistov in veleindustrije proti regulaciji. Ves njihov tisk opozarja na opasnost, da se bode s povečanjem plač državnih nameščencev draginja nasploh dvignila, kajti tudi delavci in drugi bodo zahtevali povečanje plač. Toda finančni minister je na vse te očitke odgovoril možato. Njegov govor so prinesli skoro vsi nemški časniki.

Takojšnja reforma plač naših uradnikov, je dejal finančni minister, je neodložljiva državna potreba. Plače nižjih uslužbencev so bile že dosedaj nezadostne in ni stari režim storil, kar je bil dolžan, kajti tudi srednji in najvišji uradniki niso shajali, če niso imeli kakšnih drugih, privatnih dohodkov.

Ljudska sodba o lastni državi se formira po kvaliteti njenega uradništva. Nemško državo morajo reprezentirati prosti in častni državljani, ki vrše svojo službo kot njeni predstavniki, zavedajoč se, da služijo splošnem interesu. Nemški uradnik ne sme biti v službi po milosti te ali one politične stranke. Ne sme biti ambiciozen v slabem pomenu besede; časten in pošten človek mora biti. Vidite, takega si zamišljam jaz državnega uradnika in ne, kako proži roko po napojnini.

Novi prejemki se izplačujejo od 1. oktobra 1927 dalje.

Finančna kontrola!

Pozor! Načrt uredbe o ustrojstvu finančne kontrole na kopnem in po morju. **Pozor!**

Dne 7. decembra 1927 sta izročila gg. Šobajic in Kalašič načelniku generalne direkcije poreza g. Pavloviću načrt uredbe, ki je veleaktualen. Pripravljeni smo, da ga postopoma natisnemo v »Našem glasu«, toda samo pod pogojem, če dobimo iz te stroke dovoljno število naročnikov. Samo v Sloveniji je 1500 nameščencev pri finančni kontroli! Za sedanjih par desetih naročnikov iz te stroke že z gospodarskega stališča našega lista ni oportuno, da priobčimo uredbo. Kadar bo število naročnikov iz vrst fin. kontrole narastlo vsaj za 200—300, bomo pričeli objavljati načrt uredbe ter prve odtiske pošiljati na nove naročnike. Inicijativo za naročnino naj v interesu službe in »N. glasa« započno sreški upravniki!

Vestnik.

Vabilo. Okrožna skupina državnih nameščencev v Murski Soboti vabi svoje člane na redni občni zbor, ki se bo vršil v soboto dne 24. marca

VOIKA
trorniča čevljev
Ljubljana

Zahtevajte naš ilustrirani cenik, državnim nameščencem tudi na obroke.

t. l. ob 8. uri zvečer v prostorih Sokolske čitalnice v Murski Soboti z dnevnim redom, kakor ga navaja člen 13. v točkah 1., 2. in 3. društvenih pravil in pa razpravljanje o okrožnici »Zveze« v Ljubljani z dne 11. februarja t. l., štev. 95/28, tičoč se podpiranja gradbenega sklada za gradbo »Doma« v Ljubljani ter slučajnosti. Ako bi za 8. uro sklican občni zbor ne bil sklepčen, se vrši pol ure pozneje občni zbor, ki je sklepčen ne glede na število navzočih članov, kakor to določa člen 12., 3. odstavek društvenih pravil. **Odbor.**

Društvo upokojenih javnih nameščencev za Slovenijo v Ljubljani ima svoj letošnji redni občni zbor v nedeljo dne 15. aprila t. l. ob 9. dopoldne v salonu restavracije pri Mraku na Rimski cesti. Dnevni red: 1.) Poročilo društvenega odbora. 2.) Poročilo pregledovalcev računov. 3.) Sklepanje o absolutoriju. 4.) Nadomestna volitev v odbor in sicer 7 namestnikov. 5.) Volitev dveh pregledovalcev računov. 6.) Določitev pristopnine, članarine in event. drugih prispevkov članov. 7.) Slučajni predlogi po § 13. društvenih pravil. Ako bi občni zbor ob določenem času ne bil sklepčen, se otvori pol ure kasneje nov občni zbor z istim dnevnim redom, ne glede na število navzočih članov. **Odbor.**

Vabilo. Redni letni občni zbor »Nabavljalne zadruge državnih nameščencev in upokojencev v Kranju« se bo vršil dne 25. marca 1928 ob 10. uri v gimnaziji, učna soba III. a. Dnevni red: 1.) Konstituiranje občnega zbora. 2.) Poročilo upravnega odbora o računskem zaključku za poslovno leto 1927., odobritev letne bilance. 3.) Poročilo nadzornega odbora. 4.) Razdelitev čistega dobička v smislu zadržnih pravil čl. 64. 5.) Dopolnilna volitev upravnega odbora v smislu čl. 15. 6.) Dopolnilna volitev nadzornega odbora. — Ako v določeni uri občni zbor ne bo sklepčen, se vrši po členu 40. zadržnih pravil pol ure kasneje novi občni zbor, ki sme obravnavati in polnoveljavno sklepati, ne glede na število prisotnih zadržnikov. **Odbor.**

Ustanove vdovam in sirotam državnih nameščencev. Hranilni in posojilni konzorcij javnih

nameščencev in upokojencev v Ljubljani razpisuje za leto 1928. iz sklada Ivana Rostana 20 ustanov po 300 Din za najbednejše vdove in sirote po državnih nameščencih, pa tudi za preostale po onih narodnih boricih, ki so padli v boju za naše osvobodjenje. Prošnje naj se pošljejo na upravni odbor konzorcija do 30. aprila 1928. — Prosilke naj prošnjam prilože od občinskega ali župniškega urada potrjeno dokazilo, da so res ubožne ali pa radi boleznih in onemoglosti nesposobne za pridobivanje.

Nabiralne pole. Uprava je razposlala s št. 35 lanskega leta na posamezne gg. tovariše preko 200 nabiralnih pol, naša »Zveza« pa je v isti številki na uvodnem mestu zaprosila vse naše prijatelje, da se jih s pridom poslužijo. Upali smo, da bo apel »Zveze« sam zalegel več kakor bi prošnja uprave same. Pa tudi to ni rodilo željenega sadu. Nabiralnih pol se niti štirinajstinka onih, ki so jih prejeli, ni poslužila. Doslej so nam vrnili nabiralne pole sledeči gospodje: Janko Torkar v Dravogradu s 4, Anton Holz v Ložu z 2, Martin Zavrač v Šmarju z 1, Viki Koritnik v Ljubljani z 1, Stanko Pleskovič v Žužemberku s 5, Alojzij Juršič v Gornjemgradu s 4, dr. Ivan Ogrin v Kamniku s 6, Ante Grafenauer v Laškem z 2, Lovro Novak v Radovljici z 1, Fran Vodlak v Sv. Lenartu z 2, Josip Simerl v Šoštanju z 2, Ivan Sušelj v Slovenjgradcu z 2, Janko Rozman v Gor. Logatcu s 6, Ignacij Rus v Ljubljani s 4, skupaj torej z 42 novimi naročniki.

Tudi v prvi letošnji številki objavljeni poziv treh najmočnejših, pri »Zvezi« včlanjenih organizacij ni našel pri članstvu onega razumevanja, ki so ga pričakovale podpisane organizacije in »Zveza« sama. Prijavili so je na ta poziv doslej 103 nevi naročniki, od katerih odpade na učiteljsvo 70, na finančno kontrolo 22, na pošto pa 11 naročnikov.

Posamezni gospodje so z nabiralnimi pozivi poskrbeli tudi za naš tiskovni sklad. In sicer so nabrali gospodje: 1. Viko Koritnik v Ljubljani 40 Din (darovali so gg. Koritnik, Hočevan, Lavrič, Elsner po 5 Din, Ivančič 4 Din, Debevc in Vasa-

jan po 3 Din, Komel, Grilanc, Širca, Logar, Schindiger pa po 2 Din). 2. Mihael Luznar v Škofj. loki 40 Din (darovali gg. Luznar, Adamič, Levstek po 10 Din, Suša, Komar po 5 Din). 3. Ante Graicnauer v Laškem 98 Din 50 p (darovali gg. dr. Prisljan 30 Din, dr. Roš in Grafenauer po 20 Din, Tratnik 10 Din, Knez, Kokol, Koščak po 5 Din, Marinko pa 3.50 Din). 4. Dr. Simon Dolar v Kranju 207 Din (od katerih so darovali nameščenci a) gimnazija 38 Din, b) srez poglavarstvo 85, c) pošte 50, d) sodišča 5, d) davkarje 30 Din). 5. Lovro Novak v Radovljici 40 Din (darovali so Železnik, Novak, Bernik in Baebler pa 10 Din). 6. Josip Simerl v Šoštanju 285 Din (darovali so gg.: dr. Ivan Mayer in Anton Kraigher po 100 Din, Anton Potočnik 20 Din, Kurnik, Radej, Nerden, Smolnikar Marija, Smolnikar Kristina, Oblak po 10 Din in Simerl 5 Din). 7. Ivan Sušelj v Slovenjgradcu 88 Din 50 p (darovali so gg.: Lovce, Peršuh, Potočnik, Šprah po 10 Din, Ferjan, Grobelnik, Ritonja, Romold, Sušelj, Smid Dominik, Sund Milka, Viher po 5 Din, Debelah Din 4.50 in Voršič 4 Din). 8. Ignacij Rus v Ljubljani 114 Din (darovali so gg.: Rus 15 Din, Pretnar 14 Din, dr. Lapajne, Lavrenčič, Skufca, Gebert, inž. Novak, Busbach, Dragan, Kratochwill po 10 Din, Drol 5 Din).

Dalje so prispevali za Tiskovni sklad gg.: Iv. Škarja, drž. svetnik v Beogradu, 40 Din, davčni urad v Škofi Loki 40 Din, nameščenci okrajnega sodišča v Sevnici 35 Din, Josip Jaklič v Studencih 25 Din, Ludovik Pirnat v Kamniku 20 Din, Anton Zorko v Mariboru 20 Din, Tominc Jakob v Kamniku, Koletič Jože v Ljubljani, Bezjak Anton v Ljutomeru, Bobek Mihael v Mariboru in Lorber Franjo v Konjicah po 10 Din, Adolf Arko v Ljubljani, Jože Miklavčič v Zagrebu, Schmit Drago v Trebnjem po 5 Din.

Vsem gospodom nabiralcem in darovalcem se najiskreneje zahvaljujemo za njih trud in naklonjenost, vse stale gospode, ki smo jim poslali nabiralne pole, pa ponovno najvdaneje prosimo, da po možnosti delajo z njimi med tovariši za razširjanje našega glasnika.

UPRAVA.

C. J. Hamann, Ljubljana Vam nudi najsolidnejši vir nakupa perila, opreme nevest, novorojenčkov, perja in modnih potrebščin. **Predtiskarija modernih ročnih del.**

Dežniki
Josip Vidmar
Ljubljana, Pred Škofijo 19
Najnižje cene! Solidna in točna postrežba
Popravila, preobleke.

Priporočamo trdko
M. Tičar, Ljubljana
za nakup vseh
pisarniških in šolskih potrebščin

Priporoča se cenj. občinstvu
špecerijska trgovina
Leskovic & Meden
LJUBLJANA, Jurčičev trg št. 1.

Cenejše kot pri
razprodajah
se dobi vsakovrstno manufakturno blago pri
J. TRPIN, Maribor
Glavni trg št. 17.

Ivan Jelačin, Ljubljana
Uvoz kolonijalne in špecerijske robe.
Trdko ustanovljena leta 1888.
Solidna in točna postrežba.

Razširite „NAŠ GLAS“

Obiščite
novo urejeni
oddelek za
gospode
Trpežno blago
Najnižje cene
Modna trgovina
za dame in
gospode

A. Šinkovec nasl. K. Soss
Ljubljana, Mestni trg 18, 19.

Ustanovljena l. 1889

Telefon št. 2.016

MESTNA HRANILNICA LJUBLJANSKA

Ustanovljena l. 1889

Poštni ček 10.533

Stanje vložnega denarja
nad 300 milijonov dinarjev.

(GRADSKA STEDIONICA)
LJUBLJANA
Prešernova ulica

Stanje vložnega denarja
nad 1.200 milijonov kron.

sprejema vloge na hranilne knjižice kakor tudi na tekoči račun, in sicer proti najugodnejšemu obrestovanju Hranilnica plačuje zlasti za vloge proti dogovorjeni odpovedi v tekočem računu najvišje mogoče obresti.

Jamstvo za vse vloge in obresti, tudi tekočega računa, je večje kot kjerkoli drugod, ker jamči zanje poleg lastnega hranilničnega premoženja še mesto Ljubljana z vsem premoženjem ter davčno močjo. Vprav radi tega nalagajo pri njej sodišča denar nedoletnih, župnijski uradi cerkveni in občine občinski denar. **!!**

Naši rojaki v Ameriki nalagajo svoje prihranke največ v naši hranilnici, ker je denar tu popolnoma varen.